

בפתח

מהי הפעולה הראשונה שאנו מבצעים כאשר אנו פותחים את הגיליון החדש של "על-כימיה"? האם תמיד אנו ניגשים למדור מסוים, כמו מדור ניסויים או מדור האינטרנט, או לחלופין מסתכלים תחילה על תוכן העניינים ורק אז בוחרים נושא מעניין או מחבר שמעניין אותנו במיוחד? שאלות אלו ואחרות עומדות בפנינו בזמן עריכת העיתון. המטרה היא שמאמרי העיתון יענו על תחומי התעניינות של קהל רחב ככל האפשר. הפעם בחרנו מאמרים שנוגעים לחידושים בתוכניות הלימודים ומאמרים שמטרתם לרענן את ההוראה שלנו. בגיליון זה מאמרים רבים הדנים בשילוב האינטרנט בהוראת הכימיה: האתר של המרכז הארצי של מורי הכימיה שנועד לספק מידע לכלל המורים; מאמרה של מירי קסנר בנושא מאגרי מידע באינטרנט וכיצד להשתמש בהם, ממחיש את יכולת המורים להרחיב את אמצעי ההוראה וגיוון ההוראה בכיתות; דוגמה נוספת הוא השימוש שנעשה בתיכון גלילי באינטרנט ככלי הוראה במסגרת יום מתוקשב, דורית בר מפרטת כיצד התלמידים מתבקשים לבצע פעילות לימודית הקשורה ישירות למידע המופיע ברשת. מדור תוכניות לימוד חדשות מציג הפעם את ספר הלימוד "כימיה במנהרת הזמן" השייך לתוכנית הלימודים החדשה בכימיה לכיתות י'. רבים בוודאי מכירים את יחידת הלימוד. המאמר של דר' רחל ממלוק-נעמן מדגיש כיצד ניתן להשתמש בתבונה בחומרי הלמידה.

בירחון "על הגובה" מצאנו מאמר שיכול לחדד את היכולות שלנו המורים לשפר את איכות ההוראה בכיתה. כותרתו מציגה את השאלה: "האם ניתן להשיג מציאות בהוראה?" נושא זה מעסיק את כולנו: כיצד לשפר את ההוראה בכיתותינו ולהפוך את שיעורינו למעניינים עוד יותר? פרופ' נירה חטיבה מבית הספר לחינוך שבאוניברסיטת תל אביב מציגה מחקרים אחדים שבדקו את הדומה והשונה בין המרצים המצטיינים לגבי רמת השימוש שהם עושים באסטרטגיות ובטכניקות הוראה שנמצאו כתורמים ללמידה יעילה.

מלחמת המפרץ אמנם מאחורינו אך עדיין נושא הנשק הלא קונבנציונאלי מעסיק ראשי מדינות וקובעי מדיניות. בחרנו לתת תמונה עדכנית על הנשק הכימי תוך הסתכלות היסטורית. נושא הגרעין לא מפסיק לעניין את תלמידנו, אך גם הנשק הביולוגי והכימי, וביניהם מושגים כמו אנטרקס וגז חרדל. המאמר סוקר חומרים שונים, מחומרי הדברה ועד גזים שהוכנו במיוחד לפגוע בבני האדם, וכן את הסכנות והדרכים להתגונן בפניהם.

לא נוכל לסיים מבלי להזכיר שגיליון "על-כימיה" זה יוצא לאור לאחר תלאות וקשיים שעוברים על כל מערכת החינוך. חרב הקיצוצים לא פסחה גם עלינו ולכן תדירות והיקף העיתון התכווצו, ובכל זאת אנו משתדלים לשמור על הרמה המדעית והגיוון במאמרים של העיתון.

בברכת חופש נעים

המערכת